

شهرزیست‌پذیر

(مطالعه موردی منطقه ۱۰ تهران)

www.ketab.ir

دکتر پروش وحیدی فر

سرشناسه	وحیدیفر، پریش، ۱۳۵۶-
عنوان و نام پدیدآور	شهر زیست‌پذیر (مطالعه موردی منطقه ۱۰ تهران) / پریش وحیدیفر
مشخصات نشر	تهران: انتشارات صدرالمتهلین، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	۲۸۰ ص: مصور، جدول، نمودار، نقشه.
شابک	۸۰۰۰۰۰ ریال 0-0-98461-978-622
وضعیت فهرست نویسی	فیا
پیدا داشت	کتابنامه: ص. ۲۵۱ - ۲۷۹.
موضوع	شهرهای بزرگ-- ایران -- برنامه‌ریزی -- نمونه پژوهی
موضوع	Metropolitan areas-- Iran -- Planning -- Case studies
موضوع	توسعه پایدار شهری -- ایران -- برنامه‌ریزی -- نمونه پژوهی
موضوع	Sustainable urban development -- Planning -- Iran -- Case studies
موضوع	شهرسازی -- ایران -- جنبه‌های زیست‌محیطی -- نمونه پژوهی
موضوع	City planning -- Environmental aspects -- Iran -- Case studies
موضوع	شهروندان -- ایران -- نمونه پژوهی
موضوع	Civics -- Iran -- Case studies
رده بندی کنگره	HT۳۳۴
رده بندی دیویی	۳۰۷/۷۶۴۰۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	۸۴۵۵۱۰۰
اطلاعات رکورد کتابشناسی	۵۴

www.ketab.ir

نام کتاب: شهر زیست پذیر
نویسنده: دکتر پریش وحیدیفر
طرح جلد: عطا خادمی
صفحه آرا: عطا خادمی
چاپ و صحافی: چاپ روز
شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
چاپ اول: تابستان ۱۴۰۰
قیمت: ۸۰۰۰۰ تومان
شابک:

ISBN:978-622-98461-0-0

9

786229

846100

ناشر: انتشارات صدرالمتهلین

تمام حقوق برای ناشر محفوظ است.

نشانی: کرج، مهرشهر، بلوار ارم، انتهای خیابان چهارم شرقی، بلوار ولی

عصر، کوچه مهر، پلاک ۳۲

تلفن: ۰۹۳۶۴۴۳۱۳۷۸

تارنما: www.sadranashr.ir

فهرست مطالب

فصل اول: مفاهیم و مبانی نظری	۱۱
تعاریف	۱۲
نظریه زیست پذیری	۲۵
نظریه پردازان و دانشگاہیان	۲۸
جنبش های متأثر از زیست پذیری	۳۰
اصول و اهداف زیست پذیری شهری	۴۱
ابعاد زیست پذیری شهر	۴۴
معیارهای شهر زیست پذیری	۴۶
رتبه بندی زیست پذیرترین شهرهای دنیا	۵۲
زیست پذیری و کیفیت زندگی	۶۶
زیست پذیری و پایداری	۷۵
زیست پذیری و توسعه پایدار در کلان شهرها	۹۲
رابطه بین زیست پذیری، سلامت و پایداری	۹۶
مدل مفهومی تحقیق	۹۸
معیارها و ملاک های شهر زیست پذیر و نحوه انتخاب شاخص ها	۹۹
فصل دوم: روش شناسی تحقیق و منطقه مورد مطالعه	۱۰۵
شناخت کلانشهر تهران	۱۰۶
شناخت منطقه ۱۰ کلانشهر تهران	۱۲۲
معرفی نواحی سه گانه منطقه ۱۰ تهران	۱۴۹
معرفی محلات منطقه تهران ۱۰	۱۵۶
روش شناسی تحقیق	۱۶۱

مقدمه

مفهوم زیست پذیری (شهر زیست پذیر) از مفاهیم نوین تبیین کننده نظام های کنونی شهری است که به دلیل تحول در اندیشه ها و آرمان های جامعه معاصر، جایگاهی بایسته پیدا کرده است. در واقع، شهر زیست پذیر شهری است که در آن ارتباط بین گذشته و آینده وجود دارد، زیرا به گذشتگان و آیندگان احترام می گذارد، با اتلاف منابع طبیعی مبارزه و برای حفظ آنها برای نسل بشر تلاش می کند. ابعاد فیزیکی و اجتماعی آن برای رفاه و پیشرفت اجتماع با هم همکاری می کنند و فضاهای عمومی در آن، کانون زندگی اجتماعی جامعه است. این شهر همچنین تضمین کننده کیفیت مطلوب زندگی در فعالیت های اجتماعی، اماکن عمومی جذاب، حفظ حریم خصوصی، سلامت اقتصادی، اجتماعی و سرزندگی محیطی است.

امروزه زیست پذیری به عنوان رویکردی منتج از نظریه توسعه پایدار در پی کاهش مشکلات اقتصادی، اجتماعی، کالبدی و زیست محیطی شهرها و جوامع بر مبنای نیازها و ظرفیت های آنها است. زیست پذیری از اصولی پیروی می کند که در واقع اجزای مورد نیاز برای حرکت به سمت پایداری است. از این و دستیابی به شهر زیست پذیر بسیار پر اهمیت است. هدف این پژوهش تحلیل و ارزیابی فضایی شهر به منظور دستیابی به شهر زیست پذیر است که به صورت مطالعه موردی در منطقه ۱۰ شهر تهران صورت گرفته است. بنابراین شناسایی و ارزیابی شاخص ها و عوامل مؤثر بر شهر زیست پذیر و ارائه مدلی یکپارچه و جامع برای تبیین عوامل مؤثر در دستیابی به شهر زیست پذیر از اهداف خرد این پژوهش می باشد. روش تحقیق در این پژوهش به صورت

توصیفی - تحلیلی و پیمایشی می باشد. جامعه آماری تحقیق حاضر را ساکنان منطقه ۱۰ شهر تهران تشکیل می دهند. برای دستیابی به حجم منطقی از نمونه با استفاده از فرمول کوکران ۳۸۴ نمونه تعیین گردیده و به صورت تصادفی طبقه ای انتخاب شده اند. ابزار اصلی گردآوری داده ها در پژوهش حاضر، پرسشنامه می باشد. اما بدلیل تخصصی بودن پرسشنامه از روش های مصاحبه و مشاهده نیز در راستای تکمیل پرسشنامه ها استفاده گردیده است. نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل های آماری در نرم افزار Spss نشان می دهد که منطقه ۱۰ شهر تهران به لحاظ زیست پذیری شهری در شرایط غیر قابل قبولی می باشد. یافته ها گویای این واقعیت است که بین بافت فرسوده و غیر فرسوده شهری به لحاظ عوامل دستیابی به شهر زیست پذیر تفاوت معنی داری وجود دارد. همچنین نتایج مدل مرتبه دوم عاملی در نرم افزار Amos نشان می دهد چهار عامل اجتماعی، اقتصادی، کالبدی و محیطی در دستیابی به شهر زیست پذیر نقش مهم و معنی داری در سطح اطمینان ۹۹ درصدی بر عهده دارند.